

SALZBURG ERKLÆRINGEN

Beskrivelse af den nutidige trussel mod den menneskelige eksistens som skabt og et efterfølgende forsvar mod denne trussel mod livet efter Guds skabervilje.

En teologisk vejviser udgivet af
den Internationale Konference for Konfessionelle Kirkesamfund (IKBG/ICN).
Dansk oversættelse/udgivelse ved Kirkelig Samling for Bibel og Bekendelse
(KSBB)

SALZBURG ERKLÆRINGEN

Nærværende erklæring blev fremsat den 6. september 2015 på den VI. Økumeniske internationale konference for konfessionelle kirkesamfund af IKBG i Salzburg og uanfægtet godkendt.

Erklæringen er baseret på et forlæg af docent prof. dr. Werner Neuer. Den blev gennemarbejdet og færdiggjort af bl.a. medarbejdere i den teologiske kommission. Erklæringen skal primært forstås som en læreudtalelse. Den konkrete sjælesørgeriske anvendelse overfor mennesker i konfliktsituationer er også i underskrivernes tanker.

INDHOLD

Introduktion:

Vor tids trussel mod menneskets eksistens som skabt og nødvendigheden af en økumenisk ”menneskets økologi”

Hvad får os til at komme med denne erklæring [Nr. 1-5]

I.

Det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som fundament for en ”menneskets økologi”

Hvad bevidner og bekender vi til Guds ære! [Nr. 6-12]

A. Det at være skabt som gave givet af Gud i kærlighed og menneskets særstatus i den [nr. 7-8]

B. Den bibelske vidnesbyrd om mennesket som skabt [nr. 9]

C. Det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som forpligtende for alle kristne kirker og på samme tid en åbenbaret sandhed for fornuften [Nr. 10-12]

II.

Vor tids angreb på mennesket og dets væren som skabt med særligt fokus på køns-ideologien

Hvad vi bekender og begræder over for Gud og mennesker! [Nr. 13- 28]

A. Truslen mod menneskelivet før fødslen [nr. 13-14]

B. Truslen mod menneskelivet efter fødslen [nr. 15]

C. Truslen mod menneskelivets eksistens gennem køns-ideologien [nr. 16-24]

D. Konsekvenserne af køns-ideologien for fader-, moderskab og barsel, ægteskab og familie, seksualitet og forplantning [nr. 25-28]

III.

Nødvendigheden af en ny besindelse på det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som forudsætning for en ”menneskets økologi”

Hvad vi opfordrer til opmærksomhed på i forhold til Gud og mennesker! [Nr. 29-34]

A. Manglen på en ”menneskets økologi” og dens konsekvenser i samfundet [nr. 29-30]

B. Revurdering af bibelsk åbenbaring som en forudsætning for en ”menneskets økologi” [nr. 31]

C. Generobring af en ”menneskets økologi” [32-34]

© Kirkelig Samling for Bibel og Bekendelse (KSBB) har efter aftale med IKBG rettigheder til denne danske oversættelse af den forkortede udgave af Salzburg Erklæringen. Oversættelse til dansk og grafisk arbejde er foretaget af Knud W. Skov. Citat fra erklæringen på dansk er tilladt med henvisning til ”KSBB og www.kirkelig-samling.dk”. Tilslutning til erklæringen kan ske på: <https://www.ikbg.net/de/aktuelles.php#anker1>

Vor tids trussel mod menneskets væren som skabt og nødvendigheden af en økumenisk ”menneskets økologi”

Hvad får os til at komme med denne erklæring [Nr. 1-5]

1 Vores tid har siden fremkomsten af den globale økologiske bevægelse i 1970'erne været karakteriseret af en stor opmærksomhed overfor at bevare det skabte. De kristne kirker har for længst anerkendt den teologiske betydning af denne bekymring og støtter den. Pave Frans har i juni 2015 i sit kirke-cirkulære LAUDATO SI bekræftet og beskrevet det økologiske anliggendes store betydning i lyset af Bibelen for hele kirkens (ikke kun romersk-katolsk) kristne tradition¹.

Fra begyndelsen fulgtes grundlæggende den forståelse, som hentes fra det jødisk-kristne verdenssyn om Guds skabelse og som desværre ofte ikke er tillagt betydning, at skaberværket må mødes med dyb respekt og æres som et storslået udtryk for Guds kærlighed og beskyttes og bevares efter Guds vilje (1Mos 1:28, 2:15). Pave Benedikt XVI. anerkendte også økologibevægelsens opståen i sin tale i den tyske Forbundsdagssamling den 22. september 2011 med ordene: ”Unge mennesker var blevet klar over, at noget i vores omgang med naturen ikke var rigtigt og at jordens ressourcer ikke bare er materiale for vores gøren og laden, men at jorden i sig selv bærer sin værdighed ... Vi må lytte til dette naturens sprog og svare derefter.”²

Paven beklagede i sin tale dog en kendsgerning, som efter hans opfattelse stadig ”stort set er udelukket: Der er også en menneskets økologi. Mennesket har også en natur, som han skal være opmærksom på og som han ikke vilkårligt kan manipulere. Mennesket kan ikke bare give sig selv frihed. Manden skaber ikke sig selv!”³ Han er en skabning og har sin menneskeværens natur at være opmærksom på. ”**Menneskets økologi**” betyder at *mennesket behandler sin egen natur passende (ikke kun den omgivende natur!) ved at respektere den Gud givne skaberorden og Guds bud.*⁴

2. Med den citerede kritiske udtalelse til Forbundsdagen, har Benedikt ramt hovedet på søm: Den øgede opmærksomhed fra det moderne menneske overfor det omgivende skaberværk står i kontrast til den skræmmende blindhed, **der er overfor den destruktive håndtering fra mennesket selv overfor sig selv og sin egen status som skabt!** Denne kendsgerning er netop årsagen til denne erklæring. Som kristne i forskellige kirker må vi i dag slå fast, at mennesket som Guds skabning er truet på hidtil usete måder, selv i disse fredstider!

Mens økologien i den menneskelige omverden og miljø har fået en glædelig høj status, så har menneskets økologi og menneskelivets væren (den såkaldte ”menneskets økologi”) haft lavere status. I stedet for at fremme menneskets økologi er fremkommet fornuftsstridige ideologier, der dybt forringer menneskets værdi og status, fordi de modsiger menneskets status som skabt.

1 Pave Frans: Kirke-cirkulæret LAUDATO SI. Angående bekymring for vores fælles hus, Freiburg / Basel / Wien 2015.

2 Tale af Hans hellighed pave Benedict XVI. i den tyske forbundsdag s. 36f., citeret efter: ”Hans hellighed pave Benedict XVI apostolske rejse til Berlin, Erfurt og Freiburg 22.-25. september 2011”, Bonn 2011, 30-38.

Jf. ”Naturens sprog” Rom 1:26 f.; 2.14f.

3 Ibid. 37 (kursiv: IKBG).

4 Det er på den måde, at udtrykket ”menneskets økologi”, for en del nok ukendt, men meget rammende, forstås i denne erklæring.

Derved opstår en yderst farlig situation: Der truer nu intet mindre end det, som den berømte anglikanske forfatter C. S. Lewis i 1943 i et næsten profetisk fremsyn kaldte for ”menneskets afskaffelse” ved hjælp af mennesket selv!⁵

Formålet med denne Salzburgerklæring er at vise den tidligere forsømte ”menneskets økologi” i det mindste som et omrids og derved forklare, hvad et liv efter Guds skabervilje i et kristent perspektiv betyder for bevarelse af mennesket og menneskeheden.

3. For en fordomsfri realistisk betragtning må vi slå fast, at der findes to alvorlige trusler mod mennesker:

1. For det første trues det moderne menneske – midt i fredstid – af en uden fortilfælde omfattende udslettelse af menneskeliv: Det er især ved livets begyndelse (før fødslen ved abort) men også i slutningen af livet (gennem såkaldt aktiv dødshjælp) at mange mennesker i dag dræbes ved menneskehænder [se nedenfor nr. 13-15].
2. For det andet er det skabelsesmæssige grundlag for at være menneske (og dermed den menneskelige ”natur”) grundlæggende truet [se nedenfor nr. 16-24]. Det er helt konkret truet af ideologier, der søger frigørelse fra undertrykkelse (feminisme, kønsideologi osv.) ved truslen mod:
  - den tokønnede seksualitet som en i skaberværket Gudgivet forudsætning for ægteskab og familie og dermed også menneskets værdighed som mand og kvinde og som far og mor [nr. 18-24].
  - skaberordningen i ægteskab og familie og formålet med seksualitet til at oprejse nyt liv som uundværlige forudsætninger for ethvert menneskeværdigt samfund og civilisation [Nr. 25-28].

4. Som følge af disse to trusler mod mennesket og den menneskelige ”natur” er de hidtidige økumeniske indsatser og den tilstræbte enhed i den kristne kirke i sandhed og kærlighed også truet, fordi især de protestantiske kirker har reageret meget forskelligt over for de nævnte menneskelige farer. Det er dog vigtigt for troværdigheden af det økumeniske anliggende, at de kristne uanset deres konfessionelle forskelle taler med én stemme om de centrale bekymringer for en ”menneskelig økologi” - med en stemme, der er forståelig også for ikke-troende. For når det gælder bevarelse af menneske og menneskeheden, så er ikke-kristne lige så ramte som kristne. Vi er derfor forpligtede til at bringe denne udtalelse ikke kun på grund af skabelsesteologien og det økumeniske fællesskab, men også af menneskelige årsager.

5 Vi ønsker at udtrykke vores anliggende omkring en ”menneskets økologi” i tre dele [I.-III.], idet vi:

- Først minder om det bibelske skabelsesvidnesbyrd, fordi det i den kristelig-jødiske tradition er grundlaget for ”menneskets økologi” (del I),
- Dernæst beskriver det aktuelle angreb på mennesket og menneskets skabte væren med særlig henvisning til tidens kønsideologi (del II.),
- og for det tredje angiver nødvendigheden af behovet for en ny refleksion over det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som en forudsætning for ”menneskets økologi” (Del III.).

---

5 C.S. Lewis, Menneskets afskaffelse, Forlaget Mimer 2001.

Det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som fundament for en ”menneskets økologi”

Hvad bevidner og bekender vi til Guds ære! [Nr. 6-12]

6 Da grundlaget for at være menneske som en del af Guds skaberværk i dag er truet som aldrig før (som omtalt i indledning), **ser vi os som kristne fra forskellige kirkelige bekendelser tvunget til igen at skabe opmærksomhed omkring det i dag meget omstridte bibelske skabelsesvidnesbyrd om menneskets tilblivelse og eksistens.** For forståelsen af mennesket som Guds skabning, der udfoldes på de første sider af den hellige Skrift (i 1Mos. 1-3), har for den almindelige kristne teologi og alle kirkesamfund status af at være åbenbaring og dermed også forpligtende. Desuden har den også frem til det 20. århundrede ganske væsentligt påvirket og bidraget til kulturen, retssystemet og den etiske tankegang i mange nationer. Den arv vil også være uundværlig i det 21. århundrede af hensyn til samfundets menneskelighed.

A. Det at være skabt som gave givet af Gud i kærlighed og menneskets særstatus i den [nr. 7-8]

7 I lys af den aktuelle trussel og opgivelse af det bibelske menneskesyn, ser vi os først motiveret til taknemmelig at takke og ære den treenige Gud, der gennem sin åbenbaring i Skriften har åbenbaret sin skaberkærlighed og sin genløserkærlighed til os mennesker. Den skabende kærlighed, hvormed han har givet skaberværket godhed, skønhed og herlighed og har givet skaberordningerne og derigennem genspejler sin kærlige omsorg for mennesket. Genløserkærligheden, som er åbenbaret i Jesu Kristi inkarnation og i hans lidelse, død og opstandelse. Som kristne kan vi kun forstå ”skabelsen ... som en gave, som kommer fra alle fædres Faders åbne hånd.”⁶ Denne gave er helt ufortjent givet til os mennesker som udtryk for Guds frie guddommelige kærlighed og motiverer os – endnu før alle etiske opgaver! – til en forbavset taknemmelighed overfor den overvældende visdom og skønhed, der manifesterer sig i skabelsen og som har fundet deres rige udtryk i lovsangen til skabelsen som den findes i de bibelske salmer (jf. Sl 104, 136, 146), men også gennem den videnskabelige forskning træder stadig nye variationer af skaberværket frem.

For os kristne er ”Guds kærlighed ... den grundlæggende bevæggrund bag hele skabelsen”, som pave Frans rammende har formuleret det.⁷ Desto mere beklageligt er det, når det nutidige moderne menneske på grund af skabelsens ”mørke side” ofte taber opmærksomheden på det, og derfor nægter at give Gud den fortjente ære. ”Menneskets økologi” må begynde med viden om menneskets egen eksistens som skabt og at den medfører og forpligter til ros og tak (Rom 1,20f). Kirken har denne lovsang som grundlag for enhver ”menneskets økologi” og udtrykker det igen og igen i deres bønner og salmer (se Frans af Assisi’s solsang).⁸ Martin Luther har formuleret det sådan i sin lille Katekismus i forklaringen til trosbekendelsen:

⁶ Pave Frans: Kirke-cirkulæret LAUDATO SI. (nr. 76)

⁷ Ibid. (nr. 77)

⁸ Solsangen eller Skabningernes lovsang er digtet af Frans af Assisi (1182- 1226). I salmen omtales elementer i naturen som søstre og brødre som udtryk for, at alt er skabt af Gud, der er vores fælles Fader. Af samme grund har selv naturen krav på respekt og hensyn. Salmen står i dansk oversættelse som nr. 17 i Den danske Salmebog.

”Jeg tror, at Gud har skabt mig og alle andre skabninger. ... At han har givet mig legeme og sjæl, øjne, øren og alle lemmer, fornuft og alle sanser og endnu opholder alt dette. .... At han rigeligt og dagligt sørger for alt, hvad jeg behøver til mit legeme og dette liv, ... af bare faderlig og guddommelig godhed og barmhjertighed uden nogen fortjeneste og værdighed hos mig. For alt dette skylder jeg at takke og prise ham og tjene ham og være ham lydige.”⁹

Når mennesket undlader den skyldige tak og ære til Gud er kimen også lagt op til en manglende værdsættelse af skaberværket, som igen kan føre til mishandling eller misbrug af skaberværket.

8 Grundlaget for en kristen ”menneskets økologi” er at italesætte og fremhæve den, i dag ofte oversete, gave der ligger i alt skabt livs væren: Før Gud har befalet mennesket noget, har han givet dem livet og evnen til at være virksom. Den påskønnelse og taknemmelighed for de gaver til os mennesker, der ligger i skaberværket er en forudsætning for al ”menneskets økologi”! Først i forlængelse deraf kan de i skaberværket givne etiske opgaver blive varetaget ret, for at det kan muliggøre en sand omvendelse til Gud som skaberen og de af ham indsatte skaberordninger.

B. Den bibelske vidnesbyrd om mennesket som skabt [nr. 9]

9 Den bibelske åbenbaring efterlader allerede i dens første kapitler os uden tvivl om, at Gud har skabt skabningen som helhed og mennesket som sit eget særlige spejlbillede i frihed og kærlighed (1Mos 1-3). Ud fra dette bibelske materiale giver **følgende ti grundlæggende udsagn et billede af mennesket som Guds skaberværk**, der i dagens samfund nu i stigende grad bliver betvivlet eller nægtet:

1. **Mennesket er skabt i Guds billede som mand og kvinde** (1Mos 1.26f). De har modtaget det livskald at afspejle Guds væsen og hans evige kærlighed og at videregive den til mennesker og andre skabninger end mennesket. Ud fra sin særlige position som et personligt spejlbillede af Gud opstår den særlige personlighed og værdighed som mennesket har til forskel fra andre skabninger. Denne menneskets værdighed givet til ham er umistelig og ufortjent. Den er grundforudsætningen for enhver menneskelig og social orden i lovgivning og samfund.
2. **Mennesket er ifølge det bibelske skabelsesvidnesbyrd skabt i Guds billede som mand og kvinde** (1Mos 1,26f.). Det er værd at bemærke, at den bibelske tekst bevidner både mandighed og kvindelighed som særskilte, men som sådan også som autentiske sider af at være skabt i Guds billede. Det er i denne virkelighed at den særlige uforanderlige og umistelige værdighed som mand og kvinde er grundlagt: Mand og kvinde må og bør hver for sig, på trods af alle menneskelige brud, syndighed og det foreløbige i den oprindelige uselviske hemmelighed, på deres egen særskilte måde, og i kærlighedens samfund, som de danner, hengive sig i fra Faderens, Sønnens og Helligåndens kærlighed (agape) - især hvis de har modtaget Guds kærlighed gennem troen på Kristus (Rom 5,5; se nedenfor note 31).
3. Mænd og kvinder er på grund af deres fysiske og åndelige forskellighed (som ikke blot, men også viser sig i deres biologiske evne til at forplante sig) udpeget til **i ægteskabet**

⁹ Luthers lille Katekismus, forklaring af den første trosartikel (citeret fra Den Lille Katekismus for almindelige sognepræster og prædikanter, oversættelse af Finn B. Andersen, http://lutherdansk.dk/Trellix/id80_m.htm#troen).

at være et entydigt komplementært og særligt fællesskab af ubetinget kærlighed og loyalitet (1Mos 2,24). Dette er en afspejling af Guds evige og ubrydelige kærlighedsbånd med hans skabning og er derfor en livslang pagt med Gud efter hans vilje (Mk 10,9; Rom 7,2; 1 Kor 7,39). Ægteskab er en skabelsesorden til gavn for mennesket og skabt og villet af Gud.

4. Ægteskabet mellem mand og kvinde **involverer ånd, sjæl og legeme i et omfattende fællesskab af ubetinget kærlighed og troskab. Det er på den ene side en til gensidig glæde og komplementær forening** af kønnene i ånd, sjæl og krop. Det gælder også seksuel reproduktion (Gen 1:28) ved uselvisk og ansvarlig forpligtelse. Ægteskab er et intimt (privat) fællesskab af mand og kvinde, som ifølge Bibelen ikke må misforstås som ”egoisme for to”, fordi ægteskabet også er et offentligt og juridisk fællesskab, som statens og samfundets fremtid afhænger af.
5. I ægteskabet er mand og kvinde bemyndiget og kaldet til gennem den seksuelle forening at **give liv til børn** og dermed sørge for familiens, nationens og hele menneskeheds fremtid (Gen 1:28). Børn som gave giver også manden den særlige værdighed at være far og kvinden den særlige værdighed at være mor.
6. Den biologiske og fysiske mangfoldighed ved mænd og kvinder medfører ikke kun fødsel af børn, men også den altomfattende vejledning, opfostring og opdragelse af børnene gennem mødre og fædre. Der er et kald til at bringe deres mangfoldighed som mand og kvinde kreativt og konstruktivt i spil i familiens opdragelsesproces. **Faderskab og moderskab** er ikke kun den biologisk forudsætning for børns tilblivelse, men er på grund af deres intellektuelle og mentale forskellighed også en væsentlig forudsætning for børnenes opvækst og modning i identiteten, uddannelse og socialisering af unge.
7. **Familien**, der følger af ægteskabets samliv med børn som følge, **er som et fællesskab af forældre og børn i et teologisk perspektiv** (som det bagvedliggende ægteskab – se nr. 3) at betragte **som skabelsesorden**. Fra et rent empirisk perspektiv er familien den bedste måde at give sikkerhed, trivsel og lykke hos den næste yngre generation.
8. **Ægteskab og familie** rummer gennem årene og årtier en løbende praksis og træning i social adfærd som respekt, hensyn, retfærdighed og kærlighed og giver derfor de bedste betingelser for et blomstrende liv sammen mellem mænd og kvinder, forældre og børn, og dermed også et blomstrende liv i **stat og samfund**. Den bibelske åbenbaring bekræfter i De 10 Bud ægteskabets og familiens grundlæggende rolle og betydning (f.eks. bud 4, 6 og 10).
9. Det følger af disse fakta om det skabte og givne liv, at **ægteskab og familie er de naturlige kerneområder i stat og samfund**. Dette er en indsigt, som den kristne tro endda deler på tværs af troslæremæssige og andre religiøse forskelle med de fleste ikke-kristne religioner og kulturer.
10. Den vellykkede sameksistens mellem mand og kone, forældre og børn i familien har ikke kun betydning for staten og samfundet, men også for hele menneskeheden og dens fremtid. **Familien er en væsentlig forudsætning for opfyldelsen af det guddommelige mandat i den kulturelle opgave det er at tage hånd om jorden fra generation til generation** i

overensstemmelse med Guds befaling (Gen 1:28) og at opbygge en civilisation baseret på retfærdighed og kærlighed og menneskelig værdighed, hvor menneskets værdighed holdes i hævd som mand og kvinde, som far og mor, og det beskyttes mod alle slags trusler.

C. Det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som forpligtende for alle kristne kirker og samtidig en åbenbaret sandhed for fornuften [Nr. 10-12]

10 Vi er bevidst om, at aspekterne af det bibelske skabelsesvidnesbyrd altid har været kontroversielle i og uden for kirken og har været og er truet af menneskelig egoisme. Alt for ofte er Guds gode skabervilje blevet fordunklet af selv kristne gennem svigt eller er blevet trampet under fode. Sådanne svigt må dog ikke være grundlag for fordømmende moralisme, men i stedet en anledning til at vise barmhjertighed og kærlighed (Luk 6:36).

Menneskelig frasigelse ændrer ikke ved den kendsgerning, at Guds vilje, især i De Ti Bud (2Mos 20, 5Mos 5), har fremmet menneskers velbefindende og lykke og bevaret etiske pejlemærker gennem årtusinderne. Dette er også blevet bekræftet i menneskers livserfaringer globalt i forskellige kulturer og i adskillige empiriske studier.¹⁰ Intet menneskeligt svigt kan grundlæggende sætte spørgsmålstegn ved den grundlæggende gyldighed af Guds åbenbaring og bud (som faktisk er blevet rigeligt bekræftet af erfaring og fornuft).

11 Vi ser derfor **bindende sandheder i de nævnte bibelske grundforståelser, som ikke er til forhandling for Jesu Kristi Kirke, fordi de er forankret i den treenige Guds selv-åbenbaring i Bibelen.** Også i menneskelig erfaring har disse vist sig at være rimelige, veldokumenteret i historiske erfaringer som mennesker har haft: Gud har i kærlighed åbenbaret dem til mennesker i Bibelen, så mennesker kan leve efter dem og udfolde sig efter hans skabervilje.

Vi takker Gud for hans skaberværks godhed, skønhed og herlighed og for den gode skaberorden som tjener til alles fælles gavn. Kirkens tilbedelse og vidnesbyrd vil ikke ophøre med at prise Guds åbenbarede skabervilje og med at bekende sig til dette netop når dette vidnesbyrd modsiges og afvises af et stigende antal mennesker i dag.

Som medlemmer af kirken ser vi os forpligtet på denne lovprisning og offentlige bekendtgørelse for Guds og menneskers skyld, fordi vi er overbeviste om sandheden i og den permanente gyldighed af det bibelske syn på skabelse. Vi ser at det truer vores menneskelighed, menneskelig værdighed og menneskeheden, hvis det bibelske billede af mennesket opgives.

12 Alle disse ovennævnte bibelske grundforståelser er blevet bekendt som en grundlæggende fælles kristen tro af alle kristne trods andre læremæssige forskelle mellem katolikker, ortodokse og protestantiske bekendelsesretninger (i form af en ”magnus consensus”) indtil langt op i det 20. århundrede. **De har også kunnet bekræfte den før og ikke-kristne tradition om den naturlige lov på væsentlige punkter!**¹¹ Dette fælles bibelske vidnesbyrd er i dag truet mere

¹⁰ Se oversigt over en lang række internationale studier om ægteskab og familie, som bekræfter den bibelske opfattelse på flere områder af T. Schirmacher: Der Segen von Ehe und Familie. Interessante Erkenntnisse aus Forschung und Statistik, idea-Dokumentation, Wetzlar 2006.

¹¹ Se f.eks. den klare og koncise definition af den naturlige lov i forhold til ægteskabet hos den romerske jurist Modestinus (tidlig 3. århundrede): ”Ægteskabet er foreningen af mand og kvinde og en union for livet, en fælles menneskelig og guddommelig lov” (citeret i W. Waldstein: Ins Herz geschrieben. Das Naturrecht als Fundament einer menschlichen Gesellschaft, Augsburg 2010, 106). Waldstein viser, hvor meget forståelsen af ægteskab og familie i den naturlige lov er konsistent med den bibelske eller kristne forståelse (ibid. 105-121). Dette er en imponerende bekræftelse af apostlen Paulus’

end nogensinde før, fordi især visse magtfulde grupper i Protestantismen under indflydelse af tidsånden har forladt dette fælles vidnesbyrd og dermed uddybet de eksisterende opdelinger mellem kirkerne. Ikke alene er den økumeniske indsats truet blandt kirkerne, men også den indre enhed i de enkelte kirker. Med hensyn til det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket er der nu en smertefuld splittelse i Europas og Nordamerikas kirker. Dette gør et fælles vidnesbyrd fra kristne og fra kristne kirker overfor de sekulære samfund og verdensopfattelser mindre og mindre mulige.

Dette vil blive vist tydeligere i det følgende afsnit (II).

DEL 2

Vor tids angreb på mennesket og dets væren som skabt med specielt henblik på køns-ideologien

Hvad vi bekender og begræder over for Gud og mennesker! [Nr. 13- 28]

De grundlæggende aspekter af det bibelske menneskesyn som skabt og som blev formuleret i første del bliver i dag udfordret på mange måder og radikalt betvivlet eller endda heftigt modsagt. Vi ønsker nedenfor at beskrive de særligt graverende alvorlige trusler mod mennesket forstået som Guds skabninger [13-14.] og dernæst søge at imødegå disse trusler mod at forstå mennesket som skabt. [15.ff.]

A. Truslen mod menneskelivet før fødslen [nr. 13-14]

13 Mennesket ses ofte i dag ikke længere i sin gudgivne særstatus som ansvarlig overfor Gud i forhold til det klare bud ”Du må ikke begå drab” (2Mos 20:13), som mennesket er givet. I den bibelske forståelse står livet allerede før fødslen under Guds omsorg og særlige beskyttelse (Sl. 139:13ff, Jer. 1:5, Luk 1:46).

I dag bliver menneskelivet ofte fejlagtigt forstået som autonomt i form af en ubegrænset selvbestemt tilværelse. Overfor det ideal af at være selvbestemmende er mennesker i dag både i Europa og i Nordamerika alarmerende villige til at ofre ikke blot værdien af ret til at leve både før og umiddelbart efter fødslen.

14 Trods prisværdige bestræbelser på at bevare den ikke-menneskelige skabning (beskyttelse af dyr, vegetation, økologi og klima), og på trods af den høje værdi, der gives til menneskeretighederne og den almene retssikkerhed generelt er menneskers liv før fødslen truet på mange måder:

1. For eksempel mener mange mennesker, at abort af ufødte børn er et legitimt udtryk for en kvindes krav om selvbestemmelse. Vi beklager at abort nu er accepteret iflg. lovgivning i næsten alle demokratisk udviklede lande. I årtier er det voldsomt høje antal af

---

udsagn om at, Guds universelle skabervilje også bevidnes hos alle verdens folkegrupper (Rom 2.14f)).

aborter blevet tolereret i stilhed og samtidig endda blevet hævdet som en ret. Hvert år dræbes over 40 millioner børn verden over gennem dette massedrab iflg. statistisk materiale. Abort blevet den største dødsårsag i dødelighedsstatistikken over hele kloden (mere end sult, sygdomme, ulykker eller selvmord).¹² Som kristne kan vi ikke være tavse og ligeglade med denne situation. **Vi beklager de utallige børn, der allerede er blevet ofre for dette masse mord og efterspørger et ophør på disse lovligt tilladte eller tolererede drab!**

2. Særligt beklageligt er den nuværende praksis i dag at ”opdage” og abortere syge og handicappede børn ved hjælp af prænatal diagnose. Vi vil ikke bagatellisere familiemedlemmers tunge byrde ved at have omsorg for alvorligt handicappede børn. Ikke desto mindre må vi sige klart: **Et samfund som stiller spørgsmål ved retten til liv for syge og handicappede børn før fødslen underminerer dets etiske og forfatningsmæssige grundlag.** Hvor retten til livet for ufødte børn med handicap (endda blot med et muligt handicap) forkastes, kan den samme ret på lang sigt ikke opretholdes for dem, der er født med lignende handicap. Et sådant samfund, uanset hvor højt dets teknologiske standard ellers kan være, er på vej mod brutalisering og barbarisme!
3. Andre eksempler på drab før fødslen er den almindeligt anvendte type ”prævention” som såkaldt ”fortrydelsespiller” eller ”hormonspiral”, som i virkeligheden oftest ikke forhindrer befrugtning af ægget med sædcellen, men i stedet hindrer at et allerede befrugtet æg kan sætte sig fast i livmoderen. Da menneskelivet begynder med befrugtning, er virkningen af denne form for prævention det sammen som at dræbe et menneskeliv i dets tidligste stadier. **Vi beklager at sådanne former for drab i perioden inden fæstelse af livet i livmoderen ofte ikke længere betragtes som drab af et menneske eller i alt fald ignoreres, idet det ikke anerkendes at menneskelivets begyndelse sker ved sædcellens befrugtning af ægget.**
4. En anden etisk forkastelig behandling af ufødt liv finder også sted ved hjælp af teknikken til IVF-befrugtning (reagensglas-befrugtning). Den proces er baseret på, at mange embryoner undfanges selvom de enten har ringe chance for at overleve (fordi kun en lille brøkdel af de befrugtede embryoner overlever frem til fødslen), eller fordi de (i nogle lande) bevidst dræbes i forbindelse med den diagnostiske undersøgelse (PID-proces) før implantation i livmoderen, hvis de ikke har visse ”kvalitetssegenskaber”.¹³

B. Truslen mod menneskelivet efter fødslen [nr. 15]

15 Menneskelivet efter fødslen er også i stigende grad truet i dag i visse industrilande. Assisteret selvmord (eutansi) er allerede blevet legaliseret i Holland, Belgien og Luxembourg og der er igangværende initiativer til at blive introduceret i andre europæiske lande. Efter det udbredte tab af beskyttelse for det ufødte vil dette udgøre en anden front i den kulturelle dæmning til beskyttelse af den menneskelige ret til livet og yderligere fremme en ”Dødskultur” (Johannes Paul II¹⁴) i Europa.

¹² For statistisk materiale se H. Steeb: ist die Kultur des Todes unaufhaltsam? Zwischenruf, in: Lebendige Gemeinde [hgg. von der Ludwig-Hofacker-Vereinigung] (4/2006) 15.

¹³ Vedr. de etiske problemstillinger med reagensglasbefrugtning R. GRAF, Ethik in der medizinischen Forschung rund um den Beginn des menschlichen Lebens, Darmstadt 1999 og vejledningen „DIGNITAS PERSONAE, „Über einige Fragen der Bioethik“, Rom 2008, Nr. 14–22“ fra Trosråderet i den katolske kirke.

¹⁴ Se Johannes Paul IIs encyklika EVANGELIUM VITAE.

Ligesom det er forbudt at dræbe mennesker ved livets begyndelse, er det også forbudt at gøre det i slutningen af livet. Gennem alle disse drab, søger mennesker at tilrane sig Guds plads som skaber og den eneste Herre over liv og død.

I forhold til dødshjælp er et sådan indgreb særlig forkastelig i betragtning af de enorme fremskridt, som palliativ medicin, som er specialiseret i omsorg for terminal syge og døende mennesker, har gjort i de seneste årtier. Den internationale hospicebevægelse, hvor mange kristne er engageret, forsøger at få en plads som et reelt alternativ til eutanasi. Selv i en sekulær kultur er de kristne kirker på ingen måde alene i deres tale for en anstændig pleje af den terminalt syge, som modsætning til den bevidste handling ved at afslutte livet ved hjælp af assisteret selvmord. Indtil videre har efterspørgslen på dødshjælp ikke sejret i Europa og ud over hele verden.

Vi opfordrer derfor alle kristne kirker til at forpligte sig til at kæmpe imod dæmningsbruddet og gøre alt, hvad de kan for at forhindre accept af assisteret selvmord.

Samtidig er det vigtigt at acceptere den store udfordring og kaldet til at stå som kristne ved siden af det stigende antal døende og terminal syge i vores samfund - og at give dem et vidnesbyrd om troens håb og at give hjælp til en værdig død, der tager hensyn til ånd, sjæl og legeme.

C. Truslen mod menneskelivets eksistens gennem kønsideologien [nr. 16-24]

16 Ud over de ovennævnte ødelæggende trusler mod mennesket som Guds skabning, er der også i de seneste år opstået forøget pres fra anden side mod den menneskelige natur og mod menneskets væren som skabt af Gud. Dette pres truer ikke med fysisk død, men det søger at fordreje og pervertere menneskelivets gudskabte natur i en sådan grad, at vi næsten skal tale om et forsøg på at afskaffe menneskets væren som skabt. De ti karakteristika af menneskets skabte natur, som er beskrevet ovenfor [1. 1-10] er, som de følgende punkter viser, i dag truet på en måde, der ikke er set tidligere.

17 Et hovedelement i denne proces har været kønsideologiens fremmarch, som har fortsat og radikaliseret aspekter af feministisk tankegang og bevægelsen for homoseksuelles rettigheder, der har lagt øksen ved roden til den jøde-kristne forståelse af menneskets natur, idet den benægter den bibelsk fundamentale tanke om dualiteten af køn og den deraf følgende polaritet mellem mand og kvinde. Denne fornægtelse af kønsforskelle søges nu på en næsten totalitær måde at blive håndhævet i form af et såkaldt "køns-ensretningsprogram" på verdensplan.

18 Følgende uddybning er et forsøg på at give en kort oversigt over hovedidéerne i tankerne bag kønskampen.

- 1. Den grundlæggende opfattelse er, at en persons køn ikke er en naturlig givet gave, som en biologisk tilstand ("køn"),** men i sidste ende en sociologisk konstruktion og en valgbar menneskelig identitetsmarkør ("køn"). Med den opfattelse er der ingen naturlig forskel mellem en mand og en kvinde, på trods af åbenlys forskel i fysiske former og udseende. I stedet antages det, at en persons køn afhænger af den respektive persons valg blandt en mangfoldighed af ikke-fastlagte kønsidentiteter. Ifølge kønsideologien er en persons respektive seksuelle orientering konstituerende for kønsidentiteten, hvilket er en opfattelse der bidrager til den antagne mangfoldighed af identiteter.

Mangfoldigheden af orientering / identitet er opsummeret i formlen LBGT (lesbisk, biseksuel, homoseksuel, transseksuel) eller LGBTTIQ (lesbisk, homoseksuel, biseksuel, transseksuel, transkønnet, interseksuel og queer).¹⁵ **Alle disse seksuelle orienteringer anses i køns-teorien for at være ligestillede alternativer til heteroseksualitet**, som finder sit traditionelle konkrete udtryk i ægteskabet og i familie.

Denne nye opfattelse af seksualitet som en mangesidig mangfoldighed af selvvalgte former underminerer tosomheden af mand og kvinde og indbefatter at en grundlæggende mangfoldighed af seksuelle livsstil skal betragtes som ligeværdig og ligestillet med det traditionelle ægteskab og familien.

2. Den **intellektuelle initiator** for denne ideologi menes at være den amerikanske professor for retorik og filosofi, Judith Butler. Hendes bog, "Gender Trouble - Feminism and the Subversion of Identity" som blev udgivet i 1990 har været grundlag for et intellektuelt fundament og begrebsapparat for kønsteorien.¹⁶

Ved at ophæve forbuddet mod incest og udjævne alle "heteroseksuelle kendetegn" på alle områder, vil Butler til at fjerne kønspolariteten som samfundets norm (det vil sige: at være mand og kvinde, far, mor). Hun taler også for af-normalisering af heteroseksualitet, ægteskab og familie, og hævder derved at afsløre deres status som antaget naturlig som enten en fiktiv eller en sproglig konstruktion.¹⁷

3. Den **intellektuelle indflydelse af Butlers kønsteori** i de industrialiserede lande i USA og Vesteuropa var og er enorm. I løbet af få år har kønsteorien fået en stor indflydelse, støttet af grønne og venstreorienterede partier, politiske lobbygrupper, hvilket har resulteret i etablering af talrige universitetsstole og forskningscentre i såkaldte kønsstudier. Under dække af at være en såkaldt "videnskab", har kønsteorien fået en enorm indflydelse på samfundet og frem for alt inden for opdragelse og uddannelse af unge. Det sker på trods af at de videnskabelige påstande om kønsteori er meget tvivlsomme og langt fra at være universelle accepteret.¹⁸ Denne ideologis påvirkning af børn og unges tankegang kan næppe overvurderes selv nu, selv om denne indflydelse også møder modstand i navnet "sund fornuft".
4. En anden effekt af kønsteoriens påvirkning er, at den bliver forstærket **gennem en målrettet manipulation med det traditionelle sprog hen i retning af et såkaldt kønsneutralt sprog**. Alle angiveligt mandlige begreber og udtryk bearbejdes kvindeligt for derefter at fjernes i et forsøg på at konstruere et kønsneutralt sprog.¹⁹

15 Det forventes i kønsideologien at der findes "tusindvis af forskellige variationer af køn i menneskeheden" (iflg. pastor Annette Behnken i ARD "Wort zum Sonntag" fra 27. juni 2015)

16 Dansk oversættelse „Kønsballade“ udgivet af forlaget THO, Kbh. i 2011

17 Sammenlign med sociologen G. Kuby: Gender. Eine neue Ideologie zerstört die Familie, fe-medienverlags GmbH / Kisslegg 2014 og det omrangsrige studie: Die globale sexuelle Revolution. Zerstörung der Freiheit im Namen der Freiheit, fe-medienvlg 2011. En tilsvarende velunderbygget og med korte præcise oplysninger om kønsideologien findes også i en 40-siders brochure fra arbejdsgruppen "Unge og Familie" [red.]: Die Gender-Ideologie: Pseudowissenschaft mit verhängnisvollen Folgen für die Gesellschaft! Zürich 2014!

18 Jfr. den uvidenskabelige karakter af kønsideologien, som det beskrives, jfr. "Jugend und Familie", nr. 9-20 og hvordan biovidenskabsmanden H.P. Klein i integrationen af den kønspolitiske ideologi ser "... et helt uacceptabelt indgreb i fri forskning og undervisning" (Heldenhafte Spermien und wachgeküsste Eizellen [FAZ 21.5.2015]).

19 Jfr. manipulation af sproget, Kuby (2012) 174-192 (se note 17).

For eksempel erstattes den traditionelle forældre-tosomhed ved udtryk som far og mor med det kønsneutrale udtryk ”forælder”. Den beskrevne manipulation er blevet ret normativ og bestemmer allerede sproglige former for tiltale af personer, for love og administrative bestemmelser. Denne sprogbrug er blevet implementeret mere og mere som et forordnet sprog og fjerner dermed mere og mere borgernes frihed til brug af eget sprog.

5. Den ideologiske påvirkning med kønsideologien er af særlig betydning, når det vedrører **børns seksuelle dannelse**. Begrebet ”Sexual Diversity Education”, som delvist er indført i Verdenssundhedsorganisationens (WHO) standarder, er ligefrem uhyrlig. Allerede små børn opfordres der til at øve egen seksuel stimulation og børn instrueres generelt til ”seksuel selvbestemmelse” og oplæres til at acceptere mangfoldige former for seksuel adfærd som ægte og legitime.²⁰
6. Ligeledes er værdt at bemærke **den socio-politiske virkning af kønsideologien**, uden at den dog på nogen måde er demokratisk legitimeret. Dette er stadig undervurderet af mange. Den finder sted på FN-niveau²¹, i EU²² og på nationalt plan²³. I Europa og i Vesten generelt påvirker og styrer kønsteori de politiske beslutningsprocesser på en ganske omfattende måde. Kønsteoriens grundlæggende fornægtelse af seksuel tosomhed og af polaritet af den menneskelige natur har konsekvenser for sociopolitikken af en virkelig kulturel revolutionær karakter. I statens uddannelsesinstitutioner, hvor heteroseksualitet og ægteskabet haft en særlige status som et eksklusivt fællesskab af mand og kvinde, er de nu afsat som grundlaget for en menneskelig og bæredygtig stat. I stedet er alle ikke-heteroseksuelle former for samliv bestemt til at være lige gyldige. Den radikale virkning af kønsideologien kan blandt andet ses af at ægteskabet som institution i løbet af de sidste 14 år²⁴ i 20 lande er blevet lovligt og åbnet for homoseksuelle partnere. Dette sker på trods af at ægteskabet op gennem historien har været forstået som et eksklusivt fællesskab af mand og kvinde.

19 Ved radikalt at sætte spørgsmålstejn ved mandighed og det feminine, moderskab og faderskab, ægteskab og familie tager kønsideologien en kritisk tilgang ikke alene ud fra et teologisk perspektiv (se nedenfor nr. 20. 25-27), men også ud fra ikke-religiøst sprog, f.eks. i empiriske²⁵ og filosofiske²⁶ termer. De etiske og individuelle konsekvenser af kønsideologien kan også vise sig at være problematiske, uanset specifik kristen overbevisning.

20 Jfr. fremtid - Ansvar - Learning eV

21 Den engelske betegnelse ”gender” var sat for den fjerde verdenskonference om kvinder i Beijing i 1995 i stedet for den tidligere biologiske begreb køn med henblik på at overvinde den ”normative obligatoriske heteroseksualitet” og håndhæve kønsideologiens kønsforståelse (se. Kuby [2012] 100f). Siden 2011, 17/19 (17.06.2011) er kønsideologien blevet legitimeret på FN-plan gennem FN-resolutioner og det deraf følgende politiske program kønsensretning sat på den multilaterale dagsorden for FN (se. til det ”Jugend und Familie” 22- 26). Se også afgørelsen fra Det Økonomiske og Sociale Råd i FN (v. 24.7, 2013.). ”Die Gender Perspektive soll in alle Politiken und Programme durch einen systemweiten Handlungsplan gemainstreamt werden” citeret efter Kuby (2014)

22 I EU er denne linje blevet et pejlemærke for den politiske tankegang - i alt fald siden flertalsvedtagelsen ”EU-køreplanen mod homofobi og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering og kønsidentitet” (den såkaldte Lunacek rapport) (se ”Jugend und Familie” 26-28 og Kuby [2014] 20-23).

23 Den tyske forbundsregering har allerede i 1999 gjort køns-tilpasning til det ”styrende princip og til tværgående integration” i tysk politik (Kuby [2014]) 22.

24 Se Wikipedia - artiklen for ”Ægteskab” (tysk) med de seneste tal.

25 Se f.eks. undersøgelserne af Manfred Spreng (se note 38).

26 Se studier af filosofen Harald Seubert (infra note 38). Og Hanna-Barbara Gerl-Falkowitz (V. A. kvinde - Mannin - Mensch: Mellem feminisme og køn, Kevelaer 2009).

Som ansvarlige borgere protesterer vi kraftigt mod den ligefremt totalitære måde, hvorpå kønsideologien bliver integreret i Europa og i verden. Vi protesterer stærkt mod det underliggende program for at genuddanne befolkningen til at støtte kønsideologien, idet det betragtes som et angreb på frihed, demokrati og retsstatsprincipper.

20 Så meget som vi kristne er taknemmelige for de mange rationelle, men ikke specifikt kristne, indvendinger mod kønsteorien på baggrund af videnskab, filosofi og etik, så består **vores vigtigste indvending som kristne dog deri, at kønsideologien er uforenelig med det billede af mennesket, der findes i den bibelske åbenbaring.**

Iflg. det bibelske menneskesyn, så er menneskets tosomhed konstituerende for menneskets væren og natur (se ovenfor 9.2). Det begrundes ikke kun i specifikke bibelske referencer til mennesket, men det begrundes i hele det bibelske vidnesbyrd om menneskeheden fra det første til det sidste kapitel i Bibelen. Der finder vi, at Gud har skabt mennesket så kønnets tosomhed er grundlæggende for mennesket skabt i og ved Guds kærlighed.

Mandighed, og kvindelighed, faderskab og moderskab, seksualitet og troskab, ægteskab og familie er blevet givet som skaberorden for alle menneskers velfærd. De er ifølge en bibelsk forståelse, uundværlige og grundlæggende dele af Bibelens antropologi og skabelsesteologi, og dette deles ikke kun af kristne og den kristne kirke, men af jødedommen og ud over andre religiøse overbevisninger. Som kristne ser vi i disse skaberordninger ud fra den bibelske åbenbaring det grundlæggende fundament for en "menneskets økologi".

Det at være menneske og se fremtiden i øjnene afspejles af den forståelse. Stilles der i stedet spørgsmål ved eller ødelægges dette fundament fører det til afskaffelsen af mennesket som skabt af Gud med et formål i at være til. Menneskets tosomhed handler nemlig ikke kun om at virke til forplantning, men til meget mere i at være et udtryk for den treenige Guds elskende væsen. Denne kærlighed er en kærlighed, der er givet (Rom 5: 5), ikke udelukkende men dog på en særlig måde i sameksistens mellem mand og kvinde. Denne kærlighed bliver konkret i ægteskab som et kærlighedens fællesskab og i sammenhængen mellem forældrene og børn i et udvidet fællesskab af kærlighed.

Tosomheden som mand og kvinde er en slående illustration af menneskets kald til et liv i kærlighed til sammenhold og gensidig omsorg. Dette kald kan kun følges, hvis mand og kvinde udøver ubetinget kærlighed og troskab til hinanden, som i ægteskabet finder sit unikke udtryk og som i den seksuelle forening på en særlig måde åbner kærlighedens frugt i tilblivelsen af nyt liv. Dette giver mand og kvinde værdighed af faderskab og moderskab.

I dette ægteskabets samliv af kærlighed og forplantning opfylder mand og kvinde kærlighedens kald – til en kærlighed, der viser sin styrke i samarbejde med Gud i skabelsen af nyt liv. Når et ægteskab udvides med kærlighedsfællesskabet mellem forældre og børn i familien, viser det, hvor meget de to køn er det uundværlige grundlag for kærlighedens virkeliggørelse i ægteskab og familie og som grundlag for menneskehedens fremtid som helhed.

21 Benægtelse af køns-tosomhed med den deraf følgende relativisering af ægteskab og familie viser tydeligt hvordan ideen om personlig frihed i kønsteori har erstattet den forpligtende kærlighedserklæring mellem en mand og en kvinde. Ved at ignorere Skaberens ordninger, tager kønsideologien begrebet personlig frihed op som et fuldkommet ubegrænset selv-design af den menneskelige natur, hvor individet opmuntres til at "vælge" sin kønsidentitet efter egen vilje.

Dermed erstattes villkårligt Guds vilje for et kærligt forhold mellem mand og hustru og man forfejler fuldkomment at anerkende kærlighed som oprindelse og mål for hvert eneste kristne

og den virkelig menneskelige ”menneskets økologi.” Samtidig ignorerer kønsideologien Guds kærlighed som oprindelse og mål for den menneskelige eksistens.

Med adskillelsen af kærlighed og frihed fornægter man den uopløselige sammenhæng mellem disse to dyder, som er karakteristisk for den treenige Guds natur. Pave Benedict XVI advarede (21.12.2012), ”Når frihed bliver til menneskets selvkonstruerede frihed, så fornægtes skaberen også straks. I sidste ende benægtes og fjernes det at være skabt i Guds billede som Guds skabning”²⁷

Den totale mangel på en kærlighedens dimensionen i kønsideologien understreger, hvor langt den er fra det kristne syn, hvis centrum - selv der, hvor det drejer sig om skabelse - altid er kærligheden åbenbaret i Kristus.

22 De ovennævnte vinkler burde være nok til at vise, at kønsteorien fuldstændig savner den bibelske forståelse af mennesket som personer med fællesskab som formål og som skabninger hvis kald er kærlighed. **På den måde undergraver kønsideologien det bibelske grundlag for kristen etik som en skabelsetik og en kærlighedsetik.** Den kristne kirke, hvis den vil være tro mod Skrift og bekendelser, må afvise kønsteorien fuldkomment. Målet om en ”menneskets økologi” og kønsideologien udelukker gensidigt hinanden.

23 Kønsteorien fornægter ligefremt og åbenlyst menneskets natur som Guds skaberværk **ved at ignorere de åbenlyse seksuelle strukturer ved den menneskelige krops former og karakteristika.** Disse former og karakteristika er (med meget få undtagelser i tilfælde af dys-formation) enten til stede som mandlige eller kvindelige former og karakteristika.

Det bibelske vidnesbyrd om de to køn er ikke en blindt accepterende tro eller en ikke-intuitiv virkelighedskonstruktion, men baseres på, hvad alle dagligt har for øjnene. Det er baseret på biologisk bevis fra det åbenlyst observerbare til den mikrobiologiske struktur af kroppens celler og kan ikke bestrides med rationel argumentation.²⁸ På grund af enheden af sind og krop hos hvert menneske, er der også betydelige psykologiske forskelle mellem de køn, som er blevet bekræftet i en mængde empiriske studier.²⁹

24 I lyset af det ovennævnte - og i lyset af stærkt politisk pres - er kristenheden i dag kaldet til at stå op imod denne køns-ligestillings dagsorden. Samtidig bør kristne stræbe efter at overvinde denne ideologi ved at afdække dens fejlslutninger (fx dens fjendtlighed over for skabelsen) der ikke blot modsiger den jødisk-kristne opfattelse af den menneskelige person, men også strider mod sund fornuft. Vi bifalder derfor de utvetydige udtalelser fra pave Frans³⁰ og hans forgænger, Benedikt XVI³¹ mod kønsteorien.

27 v tale. 21.12.2012 [cit. ifølge (ZENIT.org) 22. 12.2012].

28 Dette faktum - blandt mange andre - viser det irrationelle og endda absurde i kønsideologien! Se interviewet med Mathias von Gersdorff ”Køn - en absurd ideologi,” i kirke i dag (2015 / 8-9) 6-8.

29 Se de forskellige forskningsresuméer af de intellektuelle og åndelige forskelle hos D. Biskop-Koehler. ” Von Natur aus anders. Die Psychologie der Geschlechtsunterschiede”, Stuttgart 2002.

30 Jvf. hans generelle audiens d. 15. april 2015, hvor han beklagede ”udslettelse af seksuel forskel” som kan ses som følge af kønsteorien: [cp. Press.com v. 2015/04/15]. Se også hans skarpe erklæring om, at køn ideologi ”er dæmonisk” [kath.net 2014/03/11]. http://w2.vatican.va/content/francesco/en/audiences/2015/documents/papa-francesco_20150415_udienza-generale.html

31 Benedikt XVI. talte den 21. december 2012 af den ”dybe usandhed af denne teori [af kønsteorien] og den antropologiske revolution deri er åbenlys.” http://w2.vatican.va/indhold/Benedikt-xvi/da/taler/2012/December/dokumenter/hf_ben-xvi_spe_20121221_auguri-curia.html

I denne sammenhæng skal de klare pastorale breve fra biskopper i Slovakiet³², Polen³³, Portugal³⁴, Ungarn, Kroatien, og det nordlige Italien³⁵ samt biskoppen Huonder fra Bistum Chur (Schweiz)³⁶ også noteres.

Desuden vil vi henvise til den økumeniske erklæring, ”Modstå kønsideologien”³⁷ og andre kritiske stemmer fra andre kristne forfattere og samfund.³⁸ Det er desto mere beklageligt at i megen protestantisk teologi³⁹ og delvist i EKD [= den lutherske kirke i Tyskland] finder vi en ret ukritisk holdning til eller endda enighed med kønsideologien. Denne holdning blev delvis institutionaliseret i 2014, da EKD åbnede et center for kønsaspekter i Hannover.⁴⁰ På grund af tendenser og fakta som disse, mangler det helt grundlæggende – at formulere et fælles økumenisk syn og holdning overfor kønsideologien, hvilket den kristne kirke faktisk skylder nutidens samfund.

D. Konsekvenserne af køns-ideologien for fader-, moderskab og barsel, ægteskab og familie, seksualitet og forplantning [nr. 25-28]

25 Mindst lige så beklagelige og alarmerende som kønsideologien som sådan er de deraf følgende konsekvenser for forståelsen af faderskab og moderskab, ægteskab og familie, seksualitet og reproduktion og dermed for en ret forståelse af en ”menneskets økologi”.

26 Eftersom kønsideologi nægter mandlighed og kvindelighed som grundlæggende aspekter af menneskelivets vilkår, mister **faderskab og moderskab** også deres betydning for forståelsen af hvad det vil sige at være et menneske. Faderskab og moderskab ophører at være fundamentale for forståelsen af menneskelivets vilkår og reduceres til den biologiske årsag til nyt liv.

Ifølge Bibelen er faderskab og moderskab mere end roller, der tages i den biologiske proces med forplantning. I stedet er de livsvarige gaver fra Gud, som giver en særlig permanent status med rettigheder og forpligtelser. Det berettiger og forpligter dem frem for alle andre mennesker og alle institutioner i staten og samfundet, til at sørge for uddannelse og pleje af deres børn. De har medansvar for deres liv, og kan ikke bare stoppe, når børnene er voksne og endda har fået en ægtefælle eller børn.

32 Hyrdebrev fra slovakiske biskopper t.1.sø i advent, 2013, http://www.bistum-chur.ch/wp-content/uploads/2014/02/Hirtenbrief-SK_2013_12_01_A4.pdf

33 Fra polsk bispekonference: Hyrdebrev mod kønsideologi, den 9. januar, 2014 [www.kath.net/news 44,419th](http://www.kath.net/news/44419th)

34 Medrum. Christian Information Forum, 7.1.2014.

35 Herder Correspondence 69 (3/2015) ”: Udtrykket ’køn’ som bandlyst” (Rebeka Anic).

36 Vitus Huonder: Hyrdebrev om kønsteorien, 17. december, 2013 44051:e www.kath.net/news

37 ”Widersteht der Gender-Ideologie! Gemeinsamer Aufruf von Christen aus den drei Hauptkonfessionen,” 2014/10/12, <http://www.bekanntnisbruderschaft.de/dokumentation.html>. Kan downloades som PDF-fil.

38 Se ud over de allerede nævnte publikationer G. Kuby (2012 + 2014) og ”Unge og Familie” [ibid Note 17]: M. v. Gersdorff: Gender – Was steckt dahinter? Illertissen 2015; D. Klenk: Gender Mainstreaming: Das Ende von Mann und Frau? Casting 2009; I.M. Thürkauf: Gender Mainstreaming. Multikultur und die Neue Weltordnung, Flaach 2013 - ACN: Kirche in Not: Gender-Ideologie – Ein Leitfaden. München 2013; C. Raedel: Gender Mainstreaming. Auflösung der Geschlechter? Reihe kurz & bündig, Holzgerlingen 2014; Idem, Gender-Dekonstruktivismus und Gender-Mainstreaming als Herausforderungen an Theologie und Kirche, i: (red.) C. Herrmann: Leben zur Ehre Gottes. Themenbuch zur Christlichen Ethik Vol 2: Konkretionen, Witten 2010, 85-114. A. Späth (red.): Vergewaltigung der menschlichen Identität. Über die Irrtümer der Gender- Ideologie, Ansbach 2012 (med bidrag af H. Seubert og M. Spreng); M. Spreng: Es trifft Frauen und Kinder zuerst. Wie der Genderismus krank machen kann! Ansbach 2015.

39 Jvf. I. Karle: ”„Da ist nicht mehr Mann noch Frau ...”. Theologie jenseits der Geschlechterdifferenz, Gütersloh 2006.

40 Jvf. at ved åbningen af EKD studiecenter for kønsspørgsmål i Hannover d. 7. april 2014, skrev kirkens præsident Nikolaus Schneider i presseerklæringen at centeret ville lade kønsaspektet ligge til grund for stedet for at ”kønsaspektet så systematisk som muligt kan blive integreret i de beslutningsprocesser samt handlinger, kirken foretager.” Citeret fra: http://www.ekd.de/chancengerechtigkeit/vortraege/20140407_pressestatement_st

Desværre bliver denne naturlige og på forhånd givne forældremyndighed, der går forud for staten, ofte i dag ignoreret, når staten og samfundet hævder at have den afgørende rolle i udvikling og socialisering af børn fra fødslen og fremefter (f.eks. hvad angår kønsteori og andre ideologiske mål). Sådant et krav er i diametral modsætning til det bibelske menneskesyn, som giver den højeste rolle i undervisning af børn til netop mødre og fædre (herunder også indirekte til bedsteforældre). Det ses tydeligt ud fra det fjerde bud: ”Ær din far og din mor” (2Mos. 20: 12a). Løftet, som er forbundet med buddet, ”... for at du må få et langt liv på den jord, Herren din Gud vil give dig” understreger den grundlæggende betydning som dette bud har i den bibelske skabelsesetik.

I dag, derimod, påskønnes mødre og fædre minimalt, hvilket igen bidrager til en gennemgribende kulturel ændring, som også medfører vigende respekt for andre, især ældre samfundsborgere. Det har en særlig negativ betydning i vores samfund, når der er en manglende anerkendelse af moderskab og hvordan mangel på den har alvorlige konsekvenser for børns udvikling og trivsel.⁴¹ Den mangel på respekt er tydelig, f.eks. ved at en mors mulighed for at afstå fra at være udearbejdende, enten midlertidigt eller permanent, bliver mødt med stigende social misbilligelse og samtidig økonomisk svækkelse (gennem manglende pension, forsikring mv.) i vores samfund. **Derfor skal en del af en menneskets økologi omfatte en ny forståelse for værdien af faderskab og moderskab og deres betydning for samfundet.** Her kunne de kristne kirker spille en vigtig rolle.

27 Hånd i hånd med det forudgående følges **den almindeligt manglende værdsættelse af ægteskabets institutioner (fædre, mødre) og familiens rolle i vores samfund.** Den er del af en udvikling, der nok allerede begyndte før kønsideologien blev opfundet, men den er blevet forstærket af kønsteorien. Selvom ægteskab og familien er fastsat af Gud i Bibelen som skabelsesorden til gavn for mennesket, så bliver disse ordninger nu talt ned eller ændret i deres mening og indhold i en sådan grad at de er på vej til ikke længere at eksistere. Hver eneste af de aspekter, der har udgjort grundkernen i den traditionelle forståelse af ægteskabet (uopløseligt, seksuelt eksklusivt, åbenhed for at få børn og den seksuelle forskellighed mellem ægtefællerne) er nu blevet til spørgsmål til diskussion og vantro. Kønsteorien virker, parallelt med vigtige parter inden for den homoseksuelle bevægelse, fast besluttet på at fjerne den seksuelle polaritet som mand og kvinde, der igennem årtusinder er blevet forstået og anerkendt som grundlag for ægteskab og i stedet åbne ægteskabet op til at omfatte ikke-heteroseksuel livsstil. Som et resultat deraf bliver modstandere af en sådan omdefinering let beskyldt for ”homofobi” eller diskrimination - selvom alt de gør, simpelthen er at bekræfte den traditionelle definition af ægteskab, der har været delt ikke blot af kristne og jøder, men også været en fælles menneskelig konsensus om forståelsen af et ægteskab i tusindvis af år.

Tilsvarende sker det med forståelsen af familien. Den traditionelle forståelse af familien som et naturligt (gudgivet) fællesskab af forældre og deres børn opløses mere og mere i alle mulige og umulige former for sociale enheder. De kaldes nu ”familier” med status som ligeværdige, blot der er en eller flere opdragere og nogle børn til stede i forskellig relation. **I lyset heraf har Kirken mere end nogensinde til opgave på ny at understrege, at ægteskab og familie er uforanderligt gode skabelsesordninger.** De har gennem tusinder af år vist sig som et gode for samfundet og trods modstand skabt stabilitet for liv og opvækst.

41 Jfr. M. Spreng (2015) [supra. Anm.39] 7-13.

Det er beklageligt, at disse ordninger i dag ofte angribes, eller at deres rolle som normative og karakter som model for livet i dag bestrides, selvom begge ordninger f.eks. ikke blot omtales i den tyske forfatning, men også står i mange forfatninger under en ”særlig beskyttelse af staten”.⁴²

I stedet skal det gøres tydeligt, at der er en trussel mod både det traditionelle ægteskab og den traditionelle familie i deres juridiske og sociale særstatus. Dermed er deres eksistens som institution og orden under pres. Samtidig er der stærke politiske ønsker og pres på at gøre sam-kønnede ægteskaber juridisk og socialt mindst ligestillede med ægteskab – eller i stedet udvide forståelsen af begrebet ”ægteskab” og ”familie” til at rumme disse former for samliv. **De kristne kirker kan på baggrund af Bibel og bekendelse ikke acceptere en sådan juridisk, social eller endog begrebsmæssig fjernelse af forskel og dermed udligning mellem ægteskab og homoseksuelle partnerskaber, som dermed vil betyde en ligestilling. For ægteskab og familieliv er ikke blot menneskelige opfindelser, men iflg. den bibelske åbenbaring skabelsesordninger og -institutioner givet fra Gud. Dermed går de forud for, hvad staten og samfundet etablerer og mener. Guds skabelsesordninger og -institutioner er det ikke op til mennesket at omdefinere eller manipulere med.⁴³ Det, der efter Guds vilje har fået en særstatus, skal mennesker ikke omdefinere som ligestillet.**

Internationalt har de sidste 25 år set en fjernelse af ægteskabets særlige status ved indførelsen af sam-kønnede partnerskaber (siden 1989) eller såkaldte sam-kønnede ægteskaber (siden 2001). Derudover har samfundet privilegeret barnløse partnerskaber i årtier. Det er især beklageligt at familier med mange børn og tilsvarende finansielle byrder i Tyskland og andre lignende lande ikke modtager tilstrækkelig økonomisk bistand ved hjælp af skatte- og pensionspolitik. Desværre har de politiske ledere i Tyskland trods mange påmindelser fra Forbundsforfatningsdomstolen ikke medvirket til nogen væsentlig forbedring af familiens sociale og økonomiske situation. Som kardinal Meisner, tidligere ærkebiskop i Köln, har noteret uden enhver overdrielse: ”Ingen guddommelig institution i vores samfund er så ubemærket, og endda foragtet af førende myndigheder, der spænder fra de højeste repræsentanter for regering til domstolsafgørelser, som familien.”⁴⁴ Hvis man anerkender at ægteskabet og familien er grundlaget for stat og samfund og dermed har en grundlæggende rolle for en værdig fremtid for mennesket, kan man kun begræde denne udvikling.

Her mødes kristen indsigt og ikke-kristne visdomstraditioner. Martin Luther bemærkede, at ”familien er en kilde til både velsignelse og det modsatte for nationer.” Confucius, en repræsentant for østlig visdom siger: ”Hvis familien er i orden, vil staten være i orden; hvis staten er i orden, vil folket som helhed leve i fred.” Disse bemærkninger fra folk fra forskellige religioner viser til perspektivering i hvilket omfang vores samfund i dag har opgivet grundlaget for en ”Menneskelig økologi.”

42 Sådan er ordlyden i den tyske forfatning art. 6, stk. 1. Der kan, som advokat og juridisk teoretiker Bernd Rüthers har vist (FAZ 168 [23.7. 2015] 5) ikke være nogen tvivl om, at Grundloven (i Tyskland) forudsætter ægteskabet som et ”stabilt langsigtet samliv mellem en mand og en kvinde” (auf Dauer angelegte Lebensgemeinschaft eines Mannes mit einer Frau) og at en mulig ensretning med forhold af samme køn ikke er en del af forudsætningen.

43 For Luther hørte ”ros af ægteskabet som en guddommelig frembringelse og orden” til kirkens kendetegn (notae Ecclesiae) hvorved den viser sig som Kristi sande kirke! Se CL 4,333f.

44 Citeret efter PUR magasin (2014/2) p 5. Jf. analysen af tidligere premierminister i Sachsen-Anhalt Prof. Werner Münch. Ligesom politik og retspraksis har opsagt den særlige beskyttelse af ægteskab og familie. I: Institut für Demographie, Allgemeinwohl und Familie e.V. (IDAF)), Aufsatz des Monats 7/2015.

28 Det samme kan siges om **den nuværende tendens til at adskille seksualitet og reproduktion**. En konsekvens af denne tendens, der har været i gang siden 1960'erne, og som nu er blevet intensiveret som konsekvens af kønsideologien, får nu udslag i demografiske ændringer i Tyskland og i Europa med en i fremtid hidtil uset halvering af fødselsraten og en massiv overvægt af dødelighed i forhold til fødselsraten.⁴⁵ Den tendens har ikke kun medført alarmerende konsekvenser med hensyn til at destabiliserende pensionsordninger og påvirkning af den balance mellem generationer, der er nødvendig for at opretholde en økonomisk og fredelig sameksistens. Det har også medført en generel uvidenhed om den principielle forskel mellem hetero- og homoseksualitet: Den forudgivne tokønnede heteroseksualitet åbner for Guds skaberkraft til at frembringe nyt liv og en fremtid for menneskeheden, mens homoseksualitet i princippet er uegnet til forplantning og dermed er en form for seksualitet, der ikke bidrager til samfundets fremtid på samme måde. I den jødisk-kristne tradition var dette den grundlæggende forskel, ikke en undertrykkelse af dem med homo-erotiske følelser, der dannede grundlaget for heteroseksualitetens normative status. Det er en kendsgerning, der i vidt omfang overses i mange af tidens drøftelser.

Den, der ser på nyt menneskeligt livs tilblivelse og den værdiforøgelse, livet får, ved det at have børn, som irrelevant for samfundets velfærd og fremtid, undlader derved at forstå hvad der er unikt og eksklusivt ved heteroseksuel kærlighed. Det har intet at gøre med homofobi, når vi anerkender det faktum, at alle mennesker, herunder homoseksuelle, skylder deres eksistens det faktum, at Gud har givet seksualitet til mand og kvinde med den unikke genskabende evne at frembringe et nyt menneskeliv i kærlig forening. Burde det ikke få alle mennesker til at værdsætte mænds og kvinders seksualitet på en helt særlig måde – også dem med homoseksuelle tilbøjeligheder? Det faktum at ægteskabet og familien, som givne skaberordninger, var omgivet med særlig respekt kan ses ved den politiske og juridiske beskyttelse, som er anført i FN'S verdenserklæring om menneskerettighederne af 1948.⁴⁶ **For enhver sand forståelse af en "Menneskets økologi" medfører at i formålet med den menneskelige seksualitet må det være en uundværlig hjørnesteen at medvirke til frembringelse af nyt liv.**

---

45 Se en næsten profetisk prognose af den franske historiker P. Chaunu, der allerede i 1980 forudså udviklingen i "Die verhütete Zukunft", 1980.

46 Se FN'S verdenserklæring om menneskerettighederne af 1948 art. 16

Nødvendigheden af en ny besindelse på det bibelske skabelsesvidnesbyrd om mennesket som forudsætning for en ”menneskets økologi”

Hvad vi opfordrer til opmærksomhed på i forhold til Gud og mennesker!
[Nr. 29-34]

A. Manglen på en ”menneskets økologi” og dens konsekvenser i samfundet
[nr. 29-30]

29 Vores analyse i del 2 fremhævede de alvorlige konsekvenser af en mangel på en ”menneskets økologi” i samfund og stat, som pave Benedict XVI mindede det tyske parlament om i 2011 (se ovenfor 13-28). Betydningen af at bevare den ikke-menneskelige del af skaberværket nyder nu med rette støtte fra mange politiske, sociale og kirkelige grupper. I kontrast til det bemærker vi den alarmerende og massive trussel mod menneskelivet før og efter fødslen, som endda nu har fået fuld juridisk anerkendelse i mange vestlige demokratier (se pkt. 13-15).

I 1995 gav Pave John Paul II en passioneret advarsel og talte om en ”dødens kultur” i hans Encyklika (rundskrivelse) *Evangelium Vitae*. I nogle henseender er situationen kun blevet værre. Med næsten to tredjedele flertal stemte EU-parlamentarikerne for en såkaldt ”menneskeret til abort” og fremhævede dette som en grundlæggende menneskerettighed (10.3.2015). Ved at gøre det fjernede EU-parlamentet den mest basale af alle menneskerettigheder – nemlig retten til livet - og dermed udbredte man ideen om et Europa, der underminerer sine egne grundprincipper og helt har opgivet retsstatsprincippet og en grundlæggende menneskelighed.⁴⁷ **Som bekendende kristne, der repræsenterer forskellige kirkelige bekendelser, protesterer vi resolut mod denne beslutning, som truer med at være dødelig for fremtidens Europa både i bogstavelig og overført forstand. Den beslutning må nødvendigvis trækkes tilbage.**

30 Vores analyse har også vist, at kønsideologien truer **det naturlige grundlag for menneskets eksistens** med dybe konsekvenser (se nr. 16-24). Kønsteorien er på nogle måder sammenlignelig med gnosticisens gamle kætteri, idet den devaluerer kerneområder af den menneskelige krops karakter til uvæsentlige: den seksuelle forskel og kønspolariteten. Det sker i stedet for at ære kroppens karakterer som en del af Guds skabervilje til et bæredygtigt menneskeliv, som den jødisk-kristne tradition gør. Dette fører til en yderligere nedvurdering af mandighed, kvindelighed, moderskabet og faderskab. Derved bliver der også sat spørgsmålstejn ved normaliteten af den heteroseksuelle forening mellem mand og kvinde, imens andre former for seksualitet (bøsse, lesbisk, biseksuel, transseksuel, etc.) fremstilles som tilsyneladende ”tilsvarende” alternativer.

Særligt foruroligende er kønsteoriens ideologiske forsøg på at fremme en ”seksuel mangfoldighedsuddannelse” i offentlige skoler helt ned i førskolegrupper, hvor børn opfordres til at eksperimentere med deres seksualitet på forskellige måder. Det er klart at seksualiteten hos

⁴⁷ Se Christian Media Magazine, 10.3.2015.

børn i den alder ikke kan være relations orienteret, men bliver en ”tidlig seksualisering” der alene er fokuseret på den fysiske selv-nydelse (se også pkt. 18.5). Det kan i forlængelse deraf næppe overvurderes, hvilken ødelæggende konsekvens den påvirkning fra kønsteorien har på ægteskab og familieliv som gudgivne ordninger og institutioner til menneskets gavn (Nr. 26–27).

På denne måde er netop disse institutioner, der er så fundamentale for børns velfærd, for samfundet og den menneskelige familie som helhed, blevet svækket. De er ellers blevet anerkendt som værende under særlig beskyttelse, ikke kun i den tyske forfatning, men også i De Forenede Nationers forfatning⁴⁸ og i mange andre landes forfatninger.

Ved at sætte spørgsmålstejn ved den bipolære karakter af menneskelig seksualitet, af maskulinitet og femininitet, faderskab og moderskab og ved at gøre seksualiteten mellem de to køn til underordnet, stiller kønsteorien også fundamentalt spørgsmål til mennesket som skabning og til livet i skaberordninger.

På lang sigt kan konsekvenserne af denne indstilling kun være ødelæggende i stat og samfund. Det er ligeså dybt bekymrende at kønsteorien omfattende devaluerer kvinders og mænds forplantningsmæssige seksualitet i forhold til andre former for seksuel orientering, hvormed især den mulige frugtbarhed er reduceret – og dermed mangler bæredygtigheden for fremtiden. Det er især sådan pga. de drastiske demografiske ændringer, der allerede er i gang.

På lang sigt vil en fortsat lav fødselsrate i industrilandene udgøre en trussel mod de sociale og humanitære standarder for velfærdssamfund med hensyn til ældres, de syges og de fattiges stilling og hjælp. I lyset af faldet i humanitær pleje (med hensyn til både almindelig og intensiv sundhedspleje), kan vi som kristne og ansvarlige borgere med stor bekymring genkende udviklingen. Det understreger kun det presserende behov for en ”menneskets økologi”. **Samtidig må vi som kristne sige nej til de mange alternative former for livsstil, hvor tilsyneladende ”autonome” personer gør oprør eller på anden måde forsøger at omgå Guds skabelsesorden.**

B. Revurdering af bibelsk åbenbaring som en forudsætning for en ”menneskets økologi” [nr. 31]

31 I betragtning af denne udvikling, har vi – kristne og ikke-kristne - brug for en fornyet opmærksomhed på den bibelske åbenbaring som et pålideligt grundlag for en ”menneskets økologi”. Vi opfordrer både troende og ikke-troende til at tage den bibelske åbenbaring alvorlig som grundlag for en ”menneskets økologi”. Livet efter skaberordningerne er et liv, der er nyttigt og rimelig for alle mennesker, både troende og ikke-troende, og tjener til begge grupperes velfærd.

For kristne er et sådant liv derfor ikke primært en ”pligt” eller en byrde, men snarere en slags invitation fra Gud til os mennesker om at gå helhjertet og glad i gang med livet, selv når det nogle gange er krævende og udfordrende. I denne opgave hjælpes vi af visheden om at vi kan stole på den barmhjertige, nådige almægtige og omsorgsfulde skaber af universet, der støtter os i vores kald til at blive mennesker, der følger hans vilje og er udrustet med hans styrke og visdom (Ordsp 2, 7).

---

⁴⁸ Se FN's verdenserklæring om menneskerettighederne af 1948 art. 16, afsnit 3. Se også FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder (1966) Art. 23

Vi er opmærksomme på, at en ren revurdering af den bibelske åbenbarings budskab for vores del er utilstrækkelig, så længe vi overlades til vores egen tolkning. Vi er derfor taknemmelig overfor Gud, at vi som kristne kan regne med kraften af forsoningen vundet ved Jesus Kristus. Gud udruster den troende gennem den hellige Ånd med sin guddommelige kærlighed (Rom 5,5). Apostlen Paulus karakteriserer uovertruffet denne kærlighed så rammende i 1Kor 13: *”Kærligheden er tålmodig, kærligheden er mild, den misunder ikke, kærligheden praler ikke, bilder sig ikke noget ind. Den gør intet usømmeligt, søger ikke sit eget, hidser sig ikke op, bærer ikke nag. Den finder ikke sin glæde i uretten, men glæder sig ved sandheden. Den tåler alt, tror alt, håber alt, udholder alt”* (v. 4-7).

Denne kærlighed sigter - på trods af den fragmentariske ufuldkomne og foreløbige natur, på gennem vores handlinger ikke kun at bevare alt skabt liv, men også at bringe det til at blomstre og lyse op. En sand ”menneskets økologi” er i virkeligheden ikke blot baseret på vores overholdelse af ydre lovmæssigheder og skaberordninger givet i skabelsen til menneskeheden. Den er i stedet baseret på en Guds kærlighed, der virker i menneskets hjerte som motiverende kraft.

Kun den kærlighed kan sandfærdigt repræsentere både vores inderste strukturer som skabninger og den treenige Guds natur og føre os til at tilpasse os selv til den guddommelige arketype som skabte væsener. Det er denne kærlighed, der muliggør et kristent liv, selv under vilkårene af den menneskelige synd, at virkeliggøre et liv i harmoni med skaberordningerne. Netop da, når livet ifølge Guds skaberordninger bliver vanskeligt på grund af vores synder eller - på grund af *”vores hjertes hårdhed”* (Mt 19: 9) hvor det endda kan komme tæt på at blive opfattet som en ”umulighed” (fx med hensyn til uopløseligheden af ægteskab), kan vi alligevel stole på Guds hjælp.

For Guds kærlighed viser sig - og især ”når det gør ondt” (Mother Teresa) eller når smertefulde ofre nødvendigvis må bringes. Et liv i overensstemmelse med Guds skabervilje vil aldrig være fri for afkald, lidelse og ofre i lyset af den menneskelige synd. Heller ikke en ”menneskets økologi” kan fjerne, at Jesus i Matt 6, 34 henviser til de daglige problemer i det menneskelige liv pga. syndens virkelighed. Netop i livets foreløbige og fragmentariske form er nådens virkelighed vigtig som drivkraft for ”menneskets økologi”, da nåden - i kraft af Jesu Kristi forsonende død og opstandelse - er kraftkilden selv. Gud har åbnet denne virkelighed for os og han gør os i stand til at leve efter Bibelens skabelsesorden - et liv, vi som kristne fra forskellige kirkesamfund er kaldet til at leve i, og også kalder andre til.

C. Generobring af en ”menneskets økologi” [32-34]

32 For en troværdig genopretning af ”menneskets økologi” er der brug for en enhed mellem kristne i troens enhed og liv, i sandhed og kærlighed. Den enhed i vidnesbyrd omkring grundlæggende elementer af skabelsteologien mellem romersk-katolske, ortodokse, anglikanske og reformatoriske kirkeretninger (som ofte og i stigende grad står i kontrast til ny-protestantisk tankegang) er stor nok til at synliggøre skabelsesordningers godhed og skønhed og bevidne deres levedygtighed overfor den ikke-troende verden. Dette vidnesbyrd er ikke baseret på os syndige menneskers moralske kunnen, men på realiteten af Guds tilgivelse og hans faderlige kærlighed, som gør det muligt for hans børn - trods al form for fiasko - at leve i og af hans nåde (se afsnit 31).

33 Et sådant fælles vidnesbyrd kræver i den nuværende situation, at vi overvinder vores opdelinger og spændinger på dette område. Dette gælder især inden for en del af de protestantiske kirker i spørgsmålet om alternative livsformer som ægteskab og familie, hvor holdninger og syn

som åbner for at mennesket ikke er skabt, har fået plads.

Er det ikke muligt at overvinde disse opdelinger, **bør de bekendende kristne i de enkelte kirker ikke tøve med at finde sammen med kristne fra andre kirker til en fælles offentlig bekendelse af den apostolske sandhed og erklære en enhed i undervisningen af ”den ene hellige, katolske og apostolske kirke”⁴⁹ offentligt.**

Dette er så meget desto vigtigere, fordi de ideologier, som er fjendtlige mod tale om at mennesket er skabt, konfronterer kristne og arbejder med et massivt politisk pres, som mangler demokratisk gennemsigtighed, retfærdighed eller tolerance (se ovenfor nr. 18,4-6 & 20). Disse ideologier må ikke alene imødegås for sandhedens skyld, men også af hensyn til den frihed, der trues af dem. Frem for alt må ideologierne udfordres på Guds Ords vegne i lyset af den umådelige visdom, herlighed og skønhed, der er i Guds skaberværk – for hvilket vi vil ære ham nu og for altid.

34 Vi vil afslutte denne erklæring med at citere SALME 8 fra Bibelen, hvis storslåede, tre årtusinder gamle lovprisning til Guds herlighed vist i mennesket som ”kronen af skabningen” kan kaldes et MAGNA CHARTER for en bibelsk ”menneskets økologi”.

*v1 For korlederen. Al-ha-gittit. Salme af David.
v2 Herre, vor Herre!
Hvor herligt er dit navn
over hele jorden,
du som har bredt din pragt ud på himlen!
v3 Af børns og spædes mund
har du grundlagt et værn mod dine modstandere
for at standse fjender og hævngherrige.
v4 Når jeg ser din himmel, dine fingres værk,
månen og stjernerne, som du satte der,
v5 hvad er da et menneske, at du husker på det,
et menneskebarn, at du tager dig af det?
v6 Du har gjort det kun lidt ringere end Gud,
med herlighed og ære har du kronet det.
v7 Du har gjort det til hersker over dine hænders værk,
alt har du lagt under dets fødder,
v8 får og okser i mængde,
selv de vilde dyr,
v9 himlens fugle og havets fisk,
dem som færdes ad havenes stier.
v10 Herre, vor Herre!
Hvor herligt er dit navn
over hele jorden!*

Ære være Faderen og Sønnen og Helligånden,
som i begyndelsen, nu og altid og for evigt.
AMEN.

---

49 De 4 her nævnte væsentlige egenskaber ved Jesu Kristi kirke findes i den Nikæno-Konstantinopolitanske trosbekendelse (den såkaldte Nikænum), som hører til de fælles trosbekendelser hos den katolske, de ortodokse, de lutherske og anglikanske kirker. Udtrykket ”katolsk” er i denne bekendelse at forstå som ikke bundet til et kirkesamfund (da der ikke var noget kirkeskel endnu). Det er derfor ikke begrænset til den romersk-katolske kirke, men henviser til hele (hvert særlige kirkesamfund) den kristne kirke.